

OBSAH

10 ÚVOD

OBCHODOVÁNÍ ZACÍNÁ

400 PŘ. KR. – 1770 PO KR.

- 20 **Vlastnictví má být soukromé**
Vlastnická práva
- 22 **Co je spravedlivá cena?**
Trhy a morálka
- 24 **Není třeba provozovat barterový obchod, máme-li mince**
Funkce peněz
- 26 **Peníze dělají peníze**
Finanční služby
- 30 **Peníze způsobují inflaci**
Kvantitativní teorie peněz
- 34 **Chraňme se před cizím zbožím**
Protekcjonismus a obchod
- 36 **Ekonomiku lze propočítat**
Měření bohatství
- 38 **Veřejně obchodované firmy**
Akciové společnosti
- 39 **Bohatství vychází z půdy**
Zemědělství v ekonomice
- 40 **Peníze a zboží proudí mezi výrobcí a spotřebiteli**
Ekonomický koloběh
- 46 **Soukromé osoby nikdy neplatí za pouliční světla**
Zabezpečování veřejných statků a služeb

VĚK ROZUMU 1770–1820

- 52 **Člověk je chladný, racionální kalkulátor**
Člověk ekonomický
- 54 **Neviditelná ruka trhu vnáší řád**
Ekonomie volného trhu
- 62 **Poslední dělník přidá k výstupu méně než první dělník**
Zákon klesajících výnosů
- 63 **Proč diamanty stojí více než voda?**
Paradox hodnoty
- 64 **Daně mají být férové a efektivní**
Daňové břemeno

- 66 **Rozdělme výrobu špendlíků a získáme více špendlíků**
Dělbá práce
- 68 **Populační růst nás udržuje v chudobě**
Demografie a ekonomie
- 70 **Setkání obchodníků často končí tajnými dohodami o zvýšení cen**
Kartely a koluze
- 74 **Nabídka vytváří svou vlastní nabídku**
Přesycení trhu
- 76 **Nyní si vypůjčit, později zdanit**
Výpůjčky a dluh
- 78 **Ekonomika je jako jojo**
Konjunktura a krize
- 80 **Obchod je prospěšný pro všechny**
Komparativní výhoda

PRŮMYSLOVÁ A HOSPODÁŘSKÁ REVOLUCE 1820–1929

- 90 Kolik mám vyrobit
vzhledem ke konkurenci?
Účinky omezené konkurence
- 92 Bez konkurence jsou
telefonické hovory dražší
Monopoly
- 98 V davech se rodí
kolektivní šílensství
Ekonomické bubliny
- 100 Nechtě se vládnoucí
třidy třesou před
komunistickou revolucí
Marxistická ekonomie
- 106 Hodnota výrobku vychází
z úsilí, jež je třeba
vynaložit na jeho výrobu
Pracovní teorie hodnoty
- 108 Ceny určuje nabídka
a poptávka
Nabídka a poptávka
- 114 Z poslední čokolády je
užitek menší než z první
Užitek a uspokojení
- 116 Roste-li cena, někteří
lidé nakupují více
Paradoxy utrácení
- 118 Systém volného trhu
je stabilní
Ekonomická rovnováha
- 124 Dostanete-li přidáno,
nekupujte si chleba, ale
kaviár
Elasticita poptávky
- 126 Firmy ceny neurčují, ale
přijímají
Konkurenční trh

- 130 Učiňte jednoho člověka
šťastnějším, aniž byste
uškodili druhým
Efektivnost a spravedlnost
- 132 Čím větší továrna,
tím nižší náklady
Úspory z rozsahu
- 133 Cena návštěvy kina
se rovná zábavě, kterou
byste si užili na zimním
stadionu
Náklady obětované příležitosti
- 134 Dělníci musí svůj úděl
zlepšit společnými silami
Kolektivní vyjednávání
- 136 Lidé konzumují, aby
byli vidět
Okázalá spotřeba
- 137 Přimějte znečišťovatele
platit
Externalita
- 138 Bohatí jsme díky
protestantismu
Náboženství a ekonomika
- 140 Chudí nejsou špatní,
jen mají smůlu
Problém chudoby
- 142 Socialismus je zrušením
racionální ekonomiky
Centrální plánování
- 148 Kapitalismus ničí to
staré a vytváří nové
Konstruktivní destrukce

VÁLKA A KRIZE 1929–1945

- 154 Nezaměstnanost
není volba
Krise a nezaměstnanost
- 162 Někteří mají riziko rádi,
jiní se mu vyhýbají
Riziko a nejistota
- 164 Vládní výdaje vedou
k přírůstku produktu
v ekonomice, který je
větší než samotné výdaje
Keynesiánský multiplikátor
- 166 Ekonomiky mají
kořeny v kultuře
Ekonomiky a tradice
- 168 Manažery nezajímají
zisky firem, ale
zaměstnanecké výhody
Správa a řízení společnosti
- 170 Ekonomika je
předvídatelný stroj
Testování ekonomických
teorií
- 171 Ekonomie je věda
o využití vzácných zdrojů
Definice ekonomie
- 172 Přejeme si zachovat
svobodnou společnost
Ekonomický liberalismus
- 178 Industrializace vytváří
trvalý růst
Vznik moderních ekonomik
- 180 Různé ceny pro různé lidi
Cenová diskriminace

POVÁLEČNÁ EKONOMIE

1945–1970

- 186 **Vypukne-li válka a hospodářská krize, musí národy spolupracovat** Mezinárodní obchod a Bretton Woods
- 188 **To jediné, co chudé země potřebují, je „big push“** Rozvojová ekonomika
- 194 **Lidé jsou ovlivňováni iracionálními alternativami řešení** Iracionální rozhodování
- 196 **Vlády by měly regulovat jen a pouze nabídku peněz** Monetární politika
- 202 **Čím více lidí pracují, tím vyšší jsou jejich účty** Inflace a nezaměstnanost
- 204 **Lidé rovnoměrně rozdělují svou spotřebu na celou dobu svého života** Úspora – odložená spotřeba
- 206 **Na institucích záleží** Instituce v ekonomice
- 208 **Lidé budou zahálet, naskytne-li se příležitost** Tržní informace a incentivy
- 210 **Teorie efektivních trhů vyžadují splnění mnoha předpokladů** Trhy a jejich vliv na společnost
- 214 **Dokonalý volební systém neexistuje** Teorie společenské volby
- 216 **Cílem je maximalizovat štěstí, nikoliv příjem** Ekonomie štěstí

- 220 **Politiky napravující tržní selhání mohou někdy věci ještě zhoršit** Teorie druhého nejlepšího řešení
- 222 **Učiňte trhy spravedlivějšími** Sociálně tržní hospodářství
- 224 **Časem zbohatnou všechny země** Teorie ekonomického růstu
- 226 **Globalizace není nevyhnutelná** Tržní integrace
- 232 **Důsledkem socialismu jsou prázdné regály** Nedostatek v plánovaných ekonomikách
- 234 **Co si myslí, že udělám?** Teorie her
- 242 **Bohaté země ožebračují chudé** Teorie závislosti
- 244 **Lidé se nenechají oklamat** Racionální očekávání
- 248 **Lidé se při rozhodování nezajímají o počet pravděpodobností** Paradoxy v rozhodovacím procesu
- 250 **Podobné ekonomiky mohou těžit z jednotné měny** Měnové kurzy a měny
- 256 **Hladomor může vypuknout i v období bohaté sklizně** Teorie nároku

SOUČASNÁ EKONOMIE

1970–SOUČASNOST

- 262 **Investovat lze i bez rizika** Finanční inženýrství
- 266 **Lidé se nechovají 100% racionálně** Behaviorální ekonomie
- 270 **Daňové škrty zvyšují daňový výnos** Zdanění ekonomické incentivy
- 272 **Ceny řeknou všechno** Efektivní trhy
- 273 **Časem začnou spolupracovat i sobci** Konkurence a spolupráce
- 274 **Trh ovládne obchod s ojetinami** Tržní nejistota
- 276 **Vládním slibům se nedá věřit** Nezávislé centrální banky

- 280** **Ekonomika se chová chaoticky, i když se tak nechovají její subjekty**
Komplexita a chaos
- 280** **Sociální sítě jsou jistým druhem kapitálu**
Sociální kapitál
- 281** **Vzdělání je pouze signálem schopnosti**
Signalizování a screening
- 282** **Východoasijské státy vedou trh**
Ekonomika asijských tygrů
- 288** **Roznětkou měnové krize mohou být pouhá očekávání**
Spekulace a měnové devalvace
- 294** **Vítězové aukce přepálí**
Prokletí vítěze
- 296** **Stabilní ekonomiky skrývají zárodky nestability**
Finanční krize

- 302** **Firmy platí víc, než činí tržní mzdy**
Incentivy a mzdy
- 303** **Reálné mzdy rostou v období recese**
Strnulé mzdy
- 304** **Nalézt práci je jako najít partnera nebo dům**
Vyhledávání a párování
- 306** **Největší příležitosti ke kolektivní akci je klimatická změna**
Ekonomie a životní prostředí
- 310** **HDP ignoruje ženy**
Pohlaví a ekonomie
- 312** **Komparativní výhoda je náhoda**
Obchod a geografie
- 313** **Počítače způsobily revoluci v ekonomice podobně jako kdysi parní stroj**
Technologické skoky
- 314** **Chudé ekonomiky můžeme nastartovat tím, že jim promineme dluh**
Prominutí mezinárodního dluhu

- 316** **Pesimismus může zničit i zdravé banky**
Runy na banky
- 322** **Přebytek úspor v zahraničí živi spekulace doma**
Globální nerovnováhy v úsporách
- 326** **Společnosti s menšími nerovnostmi rostou rychleji**
Nerovnosti a růst
- 328** **I prospěšné ekonomické reformy mohou selhat**
Blokovaná ekonomická změna
- 330** **Trh nemovitostí je zrcadlem hospodářských cyklů**
Rezidenční trh a hospodářské cykly

- 332** **DALŠÍ EKONOMOVÉ**
- 340** **VÝKLADOVÝ SLOVNÍK**
- 344** **REJSTŘÍK**
- 351** **PODĚKOVÁNÍ**